

אֲשֶׁה לִיהְוָה: י' קָרְבֵּן רִאשְׁתַּת
פְּקָרְבִּנוּ אַתֶּם לִיהְוָה וְאֶל־הַמּוֹבֵחַ
לְאִיעַלְוּ לְרִיחַ נִיחָחָה ז' וּכְלִקְרָבֵן →
מִנְחַתְּךָ בְּמֵלֵחַ תִּמְלַחַ וְלֹא תִשְׁבַּת
מֵלֵחַ בְּרִית אֱלֹהִיךְ מֵעַל מִנְחַתְּךָ עַל
כְּלִקְרָבֵנְךָ פְּקָרְבֵּבְךָ מֵלֵחַ ס' ז' וְאַם'

אונקלום

קוֹרֶבֶן גָּדֵם יי': יב קורבן קדרמי תקרבון יתרהו גדרם יי' ולمرבדחא לא יתפסון לאותקבלא ברעווא: יי' וכל קורבן מנהתק במלחה חמלחה ולא תבטל מליח כים אלהקה מעיל מנהתק על כל קורבן תקרב מלחה: ז ואם

לקט בעיר

፩፭፻፯፯

דנוריס, הול פילוטו הפיו ממקום פרי, ופצעות הק
(ב' ב'), וכ"ה (העט נגדפס בס מהויחי) מכוב דמורניל
כל מלבין מיקם חלק פרי ונעלם ממען ח'כ' חינט
כל' נצאות עירוט נס לרגע דברית שאלתך יפה
לנס: מו) ופירט' נמנומות ורלהיט מיקרו דין לרתק
כל הנמנומות הנקומת שנה זו דכתי נה ממה חדחה
(כמד' כ'ט), וגכויס מן לדכת, ולייקו רוחט, דכמיינ
רוחט נכווי לדמך עכ'ל: מו) ואמלת פולדת פמייס
סוא, סמיינסן מי פיס הקמלוטס וונטלר מלון: מה)
וכמוג מקולם קוא, וכחלו המר ברית מלך, כלומר אין מלך
על הקראן כדי חלק חאנט ומופר דרייט טעם האמל
(במ' ח'), ומם שאניג גס ייקו פמייס, דין נג לאטלהם סדרות (רא' ס'), הוי פסאר זרלוו לסמו רעל יקאה לך' מה
יקראנו פמייס צעטן (ג' א'), וו'ת הוי ייקו פמייס למא, וו'ת חלק נמקלהה לעטס נמייס סלינס ריך פעס לחמת
צטטה, וכמלת ננד ג' כל' נימוח להו צהיטו עיקר הקראן כמו מיס, הול' הנטר קראן, זהה טוויס הנטיס כלחד (מ' ל'), ופצעות
שריכיו להה כל דעריו הול' צמדרכ' ח'ו', וכן מכ' הרטאג'ן ז' ול' מדרס מכmissים קוא, ומדרס מכmissים קוא, וויען צנרכישט רנה
פרק בה' הוות ד' צאנטו פמייס הנקומתס עט סלן נמקרכו כמיס טליזויס, ונדילדס מהליס (זומר טו) ג' ג' חמר לאס הקב'ס
הלי' נומן לאס פרוקפי (פי' כבוד וכיהור), וכפי' ידי מסה על מדרכ' רנה וח'ו' וויהם נמדרכ' זומר טו' ז' ג' חמר לאס הקב'ס
המייס ז' פ' יקו פמייס ציסיא לאס מקוה ומבה קייל הקטוש הול' מוקוס האד' פי' צעטידין לקלע עט נגי' מוכח עכ'ל: מט)
טלס עט הנמנות כבד כחיב כל' קראן מנתקן וגוו, וזה נט' ער' קראן נט' קראן עט נגי' מוכח עכ'ל:
ה'ס' הוה לטון קפק כמו הס נמקמי' הלאו, יט' ה'ס' ספירושו כהאל, קהאל יגול' הקומן הוי קהאל יגול' דנער זה ליאן וכדומה,
ויאן פינ'ם כ' סמאנס נד' לנטו וו', מאס 'ה'י' נלען הראמי' ה'ס' נלען ענרי' ג' פעמים קפק ופעמים כהאל, וככלן

אור החיים

המכ הומנו וכונתת נ'הcn כה' נמה שיבנו
בכידישים צס'יר קנס בנה' קומלהה:
יד. ואם תקראי' וו''). פירוש ה' ו'יך ז'ן
ברג'ז' צ'רב' ברוב'ז' ז'ן) ברבען
ט'ס'ק'ז' ז'ן) ז'ן צ'ר'ז' ז'ן) בלאו' ז'ן)

אור ביהיר

כ) נס החר פירון רצ"י וטל נירן נירנו, כמה מהם דוקח נכסון זה, ומה ימי

אונקלוס

מנחתא רפִיא
חר ותירן עשה
רפִיא באמש
יע ועשרה נון
מנחתא רפִיא
חר עלה תחא ל
קורבן קדם
פלגנות הינה
ותלותה הינה
הינה לא אמרה
ריש ירחא באר
ריש ירחי שנ

קלוין* צפרה
חדש בחדשו.
לו חצליין (בב):
במושפין גלון ו
כל כמו במא
שעיר* רלה חה
שלון בו יועה
שלה נחנעה
למדין ממנה, ומו
כפרה עלייבי ט
שינו נוחאות.
מי שאה כטהוליס
כרת, ג) נורה מד
לו האיכל, ה' אל
דרר וה, ועיין עוד
טוגן זה ר' נח' כהו
העלמה (העלמה)
היין חייב קרנן, ו
ויש' כ' מכפר, ומוי
לו מעולם צחה;
ומתיק צאנבה נגן
על זה: (בג) לה
עפ' דיסים וכלה
טל נגה (לשון ר
כענין צער וזה כי
ולפי' פידוסו טוב

בני שנא שלמן ותרין עשרוני
סולחא רמנחתא רפִיא במשח
ונסביה: עלה שבתא רתתעביד
שבתא על עלה תא תדריא
ונסביה: יא ובירושי בריחון
תקרבון עלה תא קרים יי' תורון
בני תורי תריין ורבך חר אימרין
בני שנא שבעה שלמן:
יב ותלה תא עשרוני סולחא
שבעה תמיים: יב ושלשה עשרנים

רש"י

ההמרא ונעט רלווי (ס"ה): (י) עולת שבת
בשבתו. ולמה עלה בתה נפקת להמתה", כי טלה
כך ריבע צבאת זו סומע הני וקריב טחים לבנה
בצח"ז, תלמוד לומר צבאות מגיד שלט עבד יומו
צנעל קראנו (בב): על עולת התמיד. הללו ווספין
לצד חותן צבי צבאות כל עולם התמיד", ומגידי צלון
קרבען הלה בון צבי כתמידין (בב), וכן צכל כמוספין
נהלמר על עולת כתמיד למלוד זב (בב): (יב) ושלשה
עשדרנים. כמספט (מנחת) נסכי פרי, שכן כן

בגיטשנה תמים ושיינן עשרנים סלת
מןחה בלילה בשמן ונסבון. עלה
שבת בשבתו על-עלת התמיד
ונסביה: פ יא ובראשי חדרישים
תקרביבו עלה ליהוה פרים בנירבר
שנים ואיל אחד בבשים בגיטשנה
שבעה תמיים: יב ושלשה עשרנים

לקט בהיר

היו מטה, וקס בגמי מהני לי חיילין יין מגמו גל' ניל וס
הניל כטף וכי רט"ס לו ניל מטוס דנטיג (כמ"ד כ"ח)
סנק נסך סכל מייד דמטה, וסס קניום כט דליק עינונה
לי נמי הסן נסך מל מוקם עכ"ל, וווחה סלקה טעה
הרמאנ"ז ו"ל, כי רכינו לו חמור צין מגמו פקול, היל מפה
תימם סכל נסך למעט יין מגמו, וול"ג סנדענד כט
(רא"ס): יז סלים רק למעט ימי החול לו יו"ט וווככ"פ
סיל"ל עולם צבם נכסה, ומדהמר נכסנו פירוטו עולה צל
צג פרטם פינעם לייס קראנא רק נכסה וזה צל פרטם
פינעם (ג"א): ייח מדריסות הילגנאות סכת וז כו הוה

המומי יעלה לו וג סטי נסכם שענבר מהצלויין שאריו להן חילוק נייניהם, וכן מיעט סקטוב התהמודין ברכ"ה כדלקמן עולת
חדצ' נמדצ'ו משלוי טעמל גופל, סקס סויס גלץ' בימיס טוויס, היל נוכל למילך ר' מ' מצנעם, שאריו חול סוק
ולמה לו יקליב כ' פעמים (ד"ד), ולפה נמי לו סני לדלקוב ר' ר' מ', מטוס דרליך צדץ' הילס צויס, זה ר' לאס למדצ'
ויסן זה ר' לאס נהייר, מטה"כ צבאות סנסה דטוס לגמרי קו"ה ציניה ועלה לו קמ"ל (מ"ל), וזה דקמיג צפראת להמור
(כ"ג ל"ז) דכר יוס ציומו ודרכין עבד זמו בטול קראנו וזה לומר צלון לו צבאלמן צבאות כמה עולם דליה וצלי
מניגנה: יט) וזה פסוטות מתהמודה, צלהו עולה לו כי כביסס היל ניל קראנא הילס טויס וויתן ציטיס וויתן צאל
מוקפי צבם על כט רהמיה, צלהן המתודר כלון מקטוויה זו נמייה זו צוס מעשה פרטני היל ניל הילזונר מההקרנצה נילג,
ופיי מיזם "על" נזוי על נזוי חיוב על חיוב, כלומר מיזים הילס צבאות צבם על חיוב צל טולת פמיה היל ניל הרוחיה נכס,
ומכל מוקס דילן לה נג' נטמע ממנה עוד דרכ, ססתמיהי חול קעיקר וסיל הילאונגה והמוספס כס טוקפום וויזוק הילרמיין,
מדהמר שטמוקפס כס חזן מן המתודר, צלהס קומופין קוזמין היל' כה' קה' ליריך לסיום חיוב המתודר עליון וחוץ ממנה, וזה מה
זהלמר דכינוי "ומגידי" פ' דרכ' מיל' מגיד עוד דכר (ג"א), ומדהמר על "עולם" המתודר להן ייחיד, היל קפד ציסיה דוקה
ווקף על כלמד ולמה על הענис היל' יינד ג'יכ' טקיין המוקפין בין צניטס (מ"ל), ועוד צממקוס הילר מאייב מלגד עולם
"זנקר" (ב"ב): (ב) ר' ל' חין פולות הילו מסוייס נמנמתה משלר עולות, היל ווא מזפפו בכל מוקס (ג"א), וול'ת היל'

אור החיים

ולו בטהר ימוס טוויס, וכגס ציט צבויו צל פסת, יא. ובראשי מוזיכים. הילר צכינוי מודטיכיס'יז
לון צבאות קזוע צו כויס צבוקה (וכן:

אור בהיר

רנח) פ' סול רק פעס ה' וול' נקניעות. רנט) היל נס צבם וווע"ט סול לו דוקה.

ויחסטן ולו חומר קמונין, הווינו כולל עמלון נרכו מה כ' קמץ נ
למר רכון פהיה חוכמה, פירוט כל' חרכ, נdzi פלומת' מה נ
(פירוט בס' טו' ג' מהו דו' ר' יסמען, סול' ר' עקיין מלה
כ' למם קמץ נרכו טפי עד' ר' אל' צאן נרכן). ונוה, כה' ג' גאות
על מלון כר' יסמען, ע' ב' הנדרת
בכמ' בוגר, בכל' נגמלהן ע' ב' מינווי
ונפהל דיט טווע קופר נוקהוועת נגייטה לא, ה' וכחטו
לדמפיק גמוקס דלפק, ומחלף לאס' מ' נס'. ומאל' טעמול יצער
ו' נינה דנדכו קמץ' ממ' קו'ג'. גע' זומכם ממא נגייטה לא,
א' כה' נאך נינה זקנו'ג', מצוס דכל' הניגיות כס' לפון מינווי

הגה (ז'') כהו ו��ס ר'ים מקומות יכוו נס סמuous מרכז וענו
המן (ז') וכמגרכ' יכוון להמן סלומוניס: ז' ויתן ריווח בין
לחם ובין בז:

מגנין שמותם של מלחמות מודרנית
כונומו לא הופיע נספח מפלגומיגי,
כלומרlein נציגי (כטוקן)
[קפטן] ב"ג נמרלו ג', ג' וטול
כפי חלק עליון ר' זיון מעתעך דיעך
מנכסיום כל הדס מ"ס קוח מלמד
מכנס, וממל' נס רפ"ס כ"ן עד
מעטס ו- כ"י ענקן לאלהות
מידות לדין חלק נשלט בימי-
ונער תיבות בעסוק [ובישוף ח. ח]
בממדן נכל צה מנכין כו' ג' ויתן לך:
ג' (ISON איזן) לבך ט' קודם שיתפות הלחם:
ד' (ISON יתנן) י' שתי ידייך על (ו') הפת בשעה ברכה
שיש בהן עשר אצבועות בננד עשר מצוזות התלויות
(ב') בחתת (ו') ולכך יש עשר תיבות בברכת המוציא
ו' (ו') ועשרה תיבות בעסוק ווואילס קו. י"ז מצמיה החיד
לבהטה ועשרה תיבות בעסוק (ובישוף ח. ח) איזן חתמה ושערודה
ישבזו ועשרה תיבות בעסוק (ובישוף ח. ח) איזן חתמה ושערודה
בממדן נכל צה מנכין כו' ג' ויתן לך:
ט' בזוז אשיקופ. -

ה לא יבצע (ה) עד יא שייבאו לפניו מלך או לנהגן סמוך לנשיקין, כמו כתוב ב' ליחן (פירוש י"ז כל דבר הנאכל עם הפת, עורך ערך טימן מרין' ג' [פסח ג]: י' שתי עלפת בו פרותת הבצעה' י"ט) ז' ואס היא (1) נקיה עלמיין, ותמהיל נם יתלה דכפיר עדר יידיו. ומס' ז' לו ים יד גין (ב' רפלס לגרחות נרכחות קאות לוכרינו (בונם' מברכם' ג' 2) י"ג: ג' או שהיא מהובלת בהבלין או מלמן באין שלגנו

ב-^ט יונן או שירא מוחבלת בהבלין או בפלחו בען טען, ו-^ט יונן או שרכון לאבול פט הריביה יב אינו צרי' מלמד חנס כהו פס' (טירלען) [טרלען]^ט ר' זעיר. נטולם שמיסס (מקרא)^ט כלות זת פהו

מהותם מילויים, וככשה שמדובר במקרה נס, הולך לדענן ממלוי נושא קרלה דזריחת סס ("ה") תגמלה, ממלון נלי' נחמה עדריך טפי, על כן קה מושמע נן מידות דילכה כנדנן. וזה מטוהר גלソン ר' וילך זתומר שי מאר הקמו יוזף ווילר, עטמיה למסען דסיא נאריך נלמר טענס פל, זה עיינך החזיות. וכן צפנומחה דצטן מיטויר קיס קנדול לומר נגעין דכונל עטמיה, ופליגן למסען דסיא נאריך נלמר טענס פל, מהילו ר' יקה עטמיה מודיס, על כן פוקה מידות נמה סהויר על בישור. להלן סמס

$\omega_2 \approx 11\pi$ rad/s

ת. טול (קמה, ז) מהירומלמי טס;
ט. רוקם (פיטון צ'טן);
י. טול (קמה, ז) וככל ט
(ויט פיטן ד) וכדרוקם
(פיטון צ'טן) נסס
סילווטומי פלקן קמלו
דחלון גאנצ'ן, מדריך יוטלן,
הילג מודרנטס ט'ל נסס
; 152

י". טויל סס :
 כ. נרכות מ' (עמ' 1):
 כב. רט"ז סס ד"ה בזק;
 וכ. וופקמת ד"ה הנ"ל:
 כג*. מגדלים נרכות רמו
 קל:

פִּזְקָה כַּפָּן
צְוִינִיס לְרַטְנָא

בזירות ותירות

גמלון:	ב' ז' 1573
שין סיטון ר' ר' ז' צפִיף	כ' ז'
(ב' ז' צפִיף ז' א')	כ' ז'
השלמה כ' ז' פ' ז'	כ' ז'
סגולו:	כ' ז'

ממדורות למידה מ"ט כתוב
- פלורנס וס"ז:
במה דבורה (בנבר
מתאמם, וזה דטלון מתאמן
יזהר (בנבר כל מקוט
ההכרין וכו', מילון:
(בנבר דבון)

מִתְּבָרֶךְ לְבָנֶךְ - כַּיּוֹם
וְמִתְּבָרֶךְ מֵאַיִלְתְּךְ טַבְתָּךְ
- טַבְתָּךְ [כְּמַלְאָקִי זְבֻחַ].
וְעַזְנֵי לְפָנֵי צָדְקָה יְהִי.

וישן נמקור קומי כהה זה
כמלה טבויות פולקלור
במיינד אונדערונג בענין
על פיזיק פיזיון וויל

מגנזי מתקופתך, לך כ"ז
בגנטום נצחות מתקופת
מלוננסטר טופס פימן גן
במס פדר גאנדרן:
לט' במדוזה בסגנון גולדמן

הפלטו נטש הוו פם נקיה, ועל כן ספק צפוי ע' בדרכיו שליטס. (?) הביאו מלח כו'. ניטה דהפלטו נדיין ספח צלנו יונת גמלת' ולון נירן לנטול מלך כמה שכםוג בעניף ה', מכל מקום דין דלעת' ייחוך להא נתקול ע' טוינל עוד גמלת, וזהו גם היה לפסק, ואחמי' דרכ' ערלה יוכנן וממאנין וכח מ' וזה שיטלו ליעסוס וזה גלן צלטמן (ספר חמידים סימן ק"ג): יד והוזא בגין. כתוב כי' קמץ, ב' ד' ג' ו' ג' נטס הקופקות נמיית, ת' ד' ג' ג' נטס הקמלת, וככש-ערלה יוכנן וממאנין וכח מ' וזה שיטלו ליעסוס וזה גלן

להמתין: נהג וככיו^ט ומכל מקום מווה לבגדים על כל סלון מלך קדושים טיענוט (ככ) כי הפטלן יג' דומה^ו נמנומ וגהילא כרכן ונמלר וויקרא ב'ין על כל קרלן מקריג מלך ייד^ז וכות מגין מן פוגענות: טו (ושיען נתקן^ח) קווקס פיטן ק'ע' ש^ט ז. י' אбел מיד מז' ולא ישיח בין ברבה^ט לאביבה ובאמ שח ציריך להזרר ולברך^ט אלא אם כן היהה השיחה^ט בבדירות זו וככיו מענין דברם שבברבען עליון בין שברך על העת וקדום שיאבל אמר^ט (ז) היביאו ט' מלח או ליפתן (ככ) חנו לפלוני לאבול תננו ייח מאבל לבמה וביציא באלו איזו ציריך לברך: נהג וככיו^ט ומכל מקום לכמיהלה ג' יפסיק כל' (ככ) כי וזה לדס שח ברכיס געליס ר' קין גמורי ונגידן סייט דזקון זכרם ברובע קארלו בוועט^ט מיט' קאנט מהלך כן ג' כי צעדין ג' מילן סיטין ליכת' דלי' רינה דעתו מחלה גאנטן

נאר ג'אנט

ענקי תשובה

אזר חנוך

יפסיק בן ברכה לאכילה, נזרך לתוכהן עליהן, או בר נגר מלחה. ולכן גם ברכות ורכבים כו', וכן גנדן ה אמר מטורבל והוא לפטחן, דהינו נזרך ברכות ורכבים.

מ. נרכשות נס [מ. ၁၂]:
מ. רמכ"ס נרכשות מ.

ציוגים לרט"א

ו) ב"י [קמת, כ ד"ה ו[נול]
בשם שובליל הלקט [בימין]
קמג נס נס גונגוליס;
ט) חספומו [נשטו] מ 9
ד"ה [כט] ותנווה אשורי
[טס] פריך כייז מברכין
[בימין] נס נס ג'גד ג'גד
ע"ט [מלה] מלה; י) כל בו
[בימין] מלה; ז) רוקח
[טס] צטט:

צטרת זקנין

וְאֶת־בְּנֵי־צִדְקוֹן
שָׂרֵר־יִשְׂרָאֵל מִמֶּנּוּן. אֲדִיאָה בְּמַדְרָשָׁה
שְׁשִׁירָאֵל יְמִינָה עַל
שְׁלֹמֹן וְמִכְבָּשָׂה
דָּרְשָׁן סְטוּלָה דִּידָה וְהַבָּלָה
בְּגִזְוֹת, הַשְׁמָן כְּפָרְשָׁת
לְבָנָיו לְבָנָיהם, וּבְרִיתָם מִלְּחָמָה
בְּבָרְכָה בְּבָרְכָה (וְעַסְתָּה פָּרָק כִּי־בְּבָרְכָה)
בְּבָרְכָה בְּבָרְכָה (וְרַיְבָּה בְּבָרְכָה).

הנחות ודרות

הנִזְבָּחַ מִן־
בְּאֶתְנָהָרָן
(בְּאֶתְנָהָרָן)

שְׁנִיּוֹן
בְּנִיּוֹן
שְׁנִיּוֹן
בְּנִיּוֹן
שְׁנִיּוֹן
בְּנִיּוֹן

לעתה מתקיים
בבבליות ובדתנות
לשכנומכ"ט. מונע
ההעדר

בכמתה, כלהייתה נסבם דף (ק"ז) [כל] "פ"ג". וכיוון זה כב' מן ר' לוי נסחו מני דיה ח'ן נסב כל זו [מספרם כה]. וועוד, להזכיר ר' כהה כה פון מאכ דרכיהם נעצות מס' כן ופ'ס' כן. וט' דל' יי' יהל' נ' כי ס' פ'ם ר'ג קפ'ך ק', מל' גוונס ענבר' צב' י' ס' למון ליל' פ'א'יס' בוכ'ן מוענד קען [וועה מקצת] כתוב דצ'יז' למ' ה'ן לעזותם הי' קוו' לדמלי' האדי', וכל'ן קדץ' לאחד בענבר' צב' נ'תפלל' נומה' ודס פ'ל' ג'תונמה'. ע'ס' ו' כל' ו' להונגן להטפלל' ער'ז'ים בל'לה, תעמ'ס' ס'ת'ז'ס' ס'ימן ר'ל'ג' [צ'צ']. ובכמ'יס' זצ'ר' א'כ'וטה', פון קדמל' הנ' הימל' ס'ת'ז'ס' ס'ימן מטפלל' ער'ז'ים נ'ל'לה ה' בער'כ' צ'ט'ן!¹

ט' היליג'ן

הַמִּזְבֵּחַ וְהַמִּזְבֵּחַ

וְהַנִּזְנָן כְּבָדָק וְלֹא־מֵלֶךְ כְּבָדָק נְמַרְכָּזִים. מָה שָׁמַן
כְּבָדָק נְמַרְכָּזִים כְּבָדָק קְרָבָן מְלָכָם כְּבָדָק כְּבָדָק
בְּבָדָק. זֶה וְהַלְלוּ נְמַרְכָּזִים, בְּבָדָק כְּבָדָק כְּבָדָק כְּבָדָק

הגהות והזרות

רְבָּזָן (א) אַיִן חותם שְׁוֹמֵר ב'». פִּילּוֹת, וְנִסְמָחָה
לְיִהְמָר. וּכְמַכְטָעָס נְטוּלׂ עַמְּדָה קְרִיאָה. כְּלִימָתָן נְמֶדְלָס^๑
שְׁנָכָתָה לְזִין נְדָרָן סְמִירָה. שְׁאַכְגָּתָה סְמוּכָה. וּנוֹגָנָן לוּמָר פְּקָדָן^๒ (זָמָן
לְגַלְגָּלָן, טָן) וְתַמְמוֹן צַיְלָלָן וּגו'. לְמָרָסָה צַמְמוֹן דָּבָן לְזִין
סְמִירָה, וְכוֹה גַּבְּךָ מְעַן גְּמַלָּה,
כְּדַמְכִינָה לְעַלְלָן זְמִינָה רַמְכָה מְתוּן^๓ (זָמָן
סְהָסָה צַמְמוֹן תְּסִלְלָה סְקִים שְׁגָמָתָה מִזָּה
קוֹי גְּמַלְגָּלָן, עַכְּבָּץ). וּמָן הַמִּינָּה עַל
מְנַגְּנוֹן חֲלֹמוּמִיס וְתַמְמוֹן גְּמַלָּנוֹן
וּכו', כְּפָן סְדִין. וּכְלוֹדוֹת זְמִינָה^๔ (זָמָן
מְתֻן טָעַם, מִי צְבָנָה סְכִימָה מִיקְוָן
טְפִי מְכַחְלָן^๕, עַל כָּן זְכִירָה
בְּשִׁמְמָה טָרָבָה גְּבָרָה. וְלִין וְזָ

היהו צכלל, דבר נגמור ובס ע"נ קלי היינט דיבר דקברלו לא
כרפי יהודא, ע"כ. **ב** וכמוה ה"ש (רכס הפמן) ליכו לקדול צבם
ערבים. **ג** כמו כן מנגדי מלחמה עתנה בנה, י"ו, ח"פ'
טמנועו יוס קדש הוא קדיל מועל לו לנרכ לתוכן קידושים זה,
לעומתו מליחכה נצגדלה, ו'
וחה דעת קהן מן הגדוניים, וכן
כמהן מן הלאדוניים וכדאיו בינו,
זאת עיקר, ע"ל. וכן אמר ב"ג (ירא)
ג י"ז בברכת השכינה
עמו ישראל אלא ג ה' טמין רע"ה כספס רטב"ה ונירטם כ-
כ דיא כל דמיון. זכרלמי פרק ג'
למניגלה (ויש מאן) כתוב דלמן
דלים מוקפת סבם דלנן, מ"פינו

ג'. מילון מילון מילון
הנלהו נלה סק נלה סק
מפליק פלך פלך פלך
ונכפה פיש פיש פיש
ב; לרען לרען לרען
לטן לטן לטן
ה. טול עפם עפם עפם
ה מלRECTן מלRECTן מלRECTן
זכרנו מלRECTן זכרנו מלRECTן
סנומומטן סנומומטן סנומומטן

יד אַפְרוֹם
 (ה) וְתָבֵב הַבָּה. רִיל.
 שָׁחַבְיָה כְּפָבָל מִכְּסָבָה
 הַטוֹּר וְשֶׁבֶת חֲסִינָה
 שָׁמְקָרְמָן בְּהַפְּלָל עֲדִיטָה
 בְּרִי לְקַלְּבָל שְׁבָת קְרִירָה
 וְבָאָמָה הָאָוָל בְּלִקְרִידָה
 לְקַלְּבָל שְׁבָת אָגָן בְּלַת חַלְלָה
 רַבְּרַת, מְלָקָט כְּנִזְקָדָה
 דְּזִוְנָה לְקַלְּבָל שְׁבָת נָעָם אַמְרוֹה
 בָּרְנוֹ, מְלָקָט כְּרִימָן
 בְּרַחְמָל לְקַדְּבָה כְּרִימָן
 וְשֶׁבֶת קְרִימָן זְבָבָה בָּרְנוֹ
 שְׁוֹדָה קְרִיאָת שְׁבָבָה בָּרְנוֹ
 וְהַסְּבָבָה הַסְּבָבָה
 הַמְּנָאָה בְּרִי. וְרִיל, דְּרוֹמָן
 קְשָׁתָה הַבָּרִי. וְרִיל, דְּרוֹמָן
 הַבָּרִי שְׁמִיחָן כִּין שְׁקָרָה
 קְרִיאָת שְׁמִיחָן וְשְׁבָבָה
 הַוָּא נְסָמָה פְּכָה דָּבָר
 דָּרָאָשׁ, דָּרָאָשׁ
 סְבִּירָה לְהָאָרָק אַלְמָאָד וְבָבָרָה
 דְּלִיל שְׁלָבָב נְבָבָה
 וְסְבִּירָה הַנְּבָבָה זְבָבָה
 סְכָלְמָקָם קְרִיאָת שְׁמִיחָן
 אַחֲרָה זְבָבָה כְּבָבָבָה וְאַלְמָאָד
 מְכָתָה דָּרָאָשׁ וְאַמְּסָתָה
 שְׁקָרָה קְרִיאָת שְׁבָבָה מְבָבָר
 יְמָה קְרִיאָת אַזְמָה כְּבָבָבָה
 לְבָבָה, וְקָרָה לְהָאָרָק
 לוֹלְסָמָן גְּאָלוֹה הַלְּפָלָה
 (וְאַבְּמָתָה שְׂהָה צְיָן, שְׁאָן
 צְדִיקָה לְאַדְמָה כְּמָה שְׁבָבָה
 שְׁלָא סְכָן גְּאָלוֹה הַלְּפָלָה
 דְּבָרָה הָיָה זְרָן לְמָרָגָה
 כְּנָכְלָתָה דָּרָבָן, דָּרָבָן
 תְּבָבָה בְּן אַלְמָאָד זְחָמָתָה
 סְפִּיקָה וְלְזָהָגָה אִי פְּלָגָה
 המְנָהָה הָהָר לְהָהָר
 קְרִיאָת שְׁבָבָה אֵילָא, וְ
 שְׁרוֹצָן לְהַפְּלָל
 יְזָהָר נְגָמָה נְבָבָה כְּבָבָעָד
 כְּרִי לְסָמָךְ גְּאָלוֹה לְמָלָהָן
 דְּרַסְפִּיקָה אִישׁ לְסָמָר סְכָא
 יְזָקָן אָמָן, חָרְחָרָן וְזָרָן
 פְּשָׁתָחָת לְאַזְמָה קְרִיאָת
 שְׁמָעָה אַלְמָאָד בְּלִי עַלְמָה
 מְהָאָן כְּנָכְלָתָה דָּבָר
 לְאַשְׁרָן, וְרַמְּמָה נְפָשָׁת
 לְאַרְקָה רַק פְּסָמָת הָאָהָר
 וְאַלְמָאָד שְׁלָבָן אַכְלָל
 לְמִי שְׁסָכָן עַל קְרִיאָת
 כְּבָבָעָד, שְׁמָה וְבָבָר
 דְּרִיכָל לְרוֹתָה מְכָבָדָה
 בְּמִשְׁׁטָה וְהָרָה לְאַכְלָל
 אֲחַרְבָּה, וְאַמְּה הָאָרָק
 יְזָקָן מְבָבָר אַמְּרָה, וְרִא
 שְׁלָא הַרְקָא מְבָבָדָה עַל
 וּקְשָׁתָה הַבָּרִי בְּקָעוֹתָה דְּעַזָּה
 מְרִהָה טָבָבָה שְׁאַבְלָל קְרִיאָת

עקבם. ועוד קהה, דף נחן הין הומלים חומו כי לאסמן מען זנאמים שחותם צומר עמו כו', כמו שכמ' בטנו סוף קימן וכו' גבש אמוניג' הילוחה צמ' פיתן ד'. וככמ' [צ' מומטין פולק (פנ'ת) פונט' כ' לין עניין נומר צומר לין גיריך לאחספלן על סמיכא ען פ' מה שכמ' בטנו דהה לדבצ'ם הין גיריך לאחספלן על טעם גלון עלי' לס' יסמרי לאט הקטנה הקטנה יסמרי הוםס, וככינו לס' יסMRI הומו כרלו', כמו צהMRI זנט' קיט, זו נלמאל סMRI יסMRI, והו' זנאמים זלין הינו חמוקם צומרי סנה כרלו', על כן קיריכן לאט לאחספלן על האסMRI. הילו דמלל מקוס הין לסייע צומר עמו סכל'ה עלה, נפי' דהס האמור לו יתרכז האוח צומר הומו ממי' מסטע האסMRI היה צוחה גממידות, דהן הויה לנער, וזכרם הין מיטר, כי נחן דהן הויה לנער, וזכרם הין טהרה, כי נחן יס' מעלה טפי וויאו צומר הוי, כי נחן לנו צנ'ת צומר, הילו צמאנד הילאש הין הקטנה צומר על כן הינו מזקץ' יס' יטמ' צומר הומו גס נסנה. הילו עלי' יס' הין למוטס כנ', הילו יטמ' יטמ'

הכי יי'ת מכתיבת נקודות זה, כיוון דבכ"ע סמך נקודה מ"כ למועד לוחריהן, ע"ט סכלרין.
ובגדך שיוון, להלן קטע מהו מז'ט בגדול, כמו שמכוכב פיטן
קמ"ר (עמ' 13), והע"ג צויגת מ"כ ללי' מיז' דלוריאן, ע"ט. ועיין
מה שכתבמי פיטן רם"ה טענו כי זו סיקור כ"ז סיקור. כאמור בס' 18 (מקצת
זמן, פריך כי מז'ת דה לאו, נאכ"ג) נאכ' ספר מקדים (סימן וטט)
דמכל מקום מארך למכלול כתמי נלילה, כדי לסייע סלקי מודעות בזבנה.
וכן כמו הכתוב (רכ' נימין מע"ב בס' ר' 11) מפרלט (גננות י'')
פרק מתן. מכך נמסופות פסקאות י'ז, כ' ד'ה עד וול"ה ס' ס' פ' ר' 18
מיין כ' נוכחות פ' י' פיטן או משמען דילוך גמגור הקטועה המכוער יוס'
וכן כמו הכתוב במתוותם של ס' פיטן ח', וכן משמע נלבינו יומס נמי
יע' חלך ח' ו' פט'. ונעטף, לדחמן פלגי המתנה מאריך נללה, ובמכל
מקום טוב לתהמי: ב' וואבו' ביד. הקשה הראכ' ג' (נזהר קג'
ד' כ' ומ' ז'), כי קיימת נ' (פיין לא' פט' ג' ליטס'ו למכלול קודס קריימת
שם. וכך נוצר כיון סקרול מכונע יוס' מפלג המתנה ווילך, ח'ע'ג
דר' מלהן לדחמן פלגי פט' ג' דצ'ן לאחו' ולקרות מכתמתן, מכל
מקום רצ'ה לי' למכלול קודם, עכ' ג'. וכן לדחמן פה שכתמת גרא"ה ס' נוכחות פ'
למפלגה. פ' ומלהן למכלול קודס קריימת שם, סיינו שמתהיל למכלול ח'י
שכתבמי פיטן לר' ג' סיק' ג' (ז'). ו' ו' ז' ז' ב' ב' ה' הנוגשים להחפצע ערכני
קריימת שם מוקין לאחת ליטס'ו למכלול, דחמן ג' נפקי כל'ן בקריות צמש
וכו, וג' (ז' פט' פיטן) קוויל מגן על דוחומרים יהומו, וטלחות נמצ'ג

צרכי הטענה

שנירוי השובבה
 (ו) ואבגדן ביד. עין באר הייט. וכלה שכתבת וכעכ"ט הנוהגים בו, עין ביד
 מדריט (במג'אנא סיק'ן) ותומציא פרישוט אפתיו ברכבי הכהג'א בוה: (ב) וברודן.
 עין באר הייט. בצדורי בהר"י נזכרן גאנדי ציבים מה, א; גז; קס; קס, ב' כתוב
 לא למור והוא רחום בשפת זיתם ובפוקס'ן זומרא ובקדזנער ואמ' באר ביז'ן,
 יש טהארין¹⁸², ואחיקין ברוכא (אות כ) כתוב שעדר ריבנין הארי ויל בדקרון, וגם גס נגן לאומרן,
 ייש מאהונגען על פון מגאנדי ריבנין הארי ויל בדקרון, וגם גס נגן לאומרן,
 נן בעבורן ונכל אוין ישראלי ומכל הכותם ביצרים ואשליאן וכל המקומות אומרים
 יתון, והסדור יאנדו'ן רושה וסדרו קושווא ייס לאכורה בערבית וליל
 בת בא בפוקס'ן זומרא וסדרו קושווא ייס לאכורה שהוא דורך שבת, והמנג'א
 ייס סיפן (ויס) לא כתוב רק דיש מקומות דאי זומרים אותו, ע"ש. עיין בחשובה
 רוסטב'יא (ויא) סימן ת"ע. והמוחזק בוכה שם כתוב עד תמייה, טהרה לפלני
 לרשות פמי כל העולם ומתרים יהי יצון שתמחול לנו בו, וזה דאי תפללה
 החנינה הווא, ולא שט (העכ'ין) לבו לוואת לטבלו בו, ע"ש. ולעיגץ שדו הינו
 עזון אין לאומרו בשבותה רטמים טובים, וכנדומעה סבן נהוגות. עיין בחלותה
 אנטנות חלק ב' סימן קע'יב. וכותב בש"ז זשלטי תונייה, דר' פטלל לה של צד אמת
 (ג) בשם בורדרי סוקן בשם מהר"ז יאנדו'ן ריבנין, שער הדפסת יאנדו'ן¹⁸³ כשבאומר
 פרומן כו' צדריך לאקם. לקלבל הוועטה שניהם היהודים בחשיבות הילל.
 וויש' בסידורו גאנדרה נגידו אחר האבדורה¹⁸⁴ נספה דקון והלבוש בעכ'ן (ד) שלא חוביין זי
 רודדכ'ין¹⁸⁵ בספַּדְן בָּגָן דוד שאן לומר וסודם רוחב והליכונים שלטן (ז) ושלא להחומר
 שלל גויניגת (ז) (ואבגדונין) (שכן הוא באבדורהם בע'ן) ולטבש (ז) (ובגדונין)

בעזרת השם יתברך

ספר

תוספת שבת

עם מהדורא בתרא

חלק א'

על הלכות שבת מרישא עד גמירה

חיברו הגאון הגדול המפורסם

מויה רפאל מיזליש מהארחו זצוק"ל

אב"ד פאריצק

נדפס לראשונה בשנת תקכ"ז ומהדורה שנייה בשנת תקס"ו

ועכשיו בעזהשיות יצא לאור מחדש
באותיות בהירות מאירות עינים ומתוקן מאלפי שגיאות שהיו
בדפוסים הקודמים ונלווה עליו בשולי היריעה שני הוספות

ציוניים

מראה מקומות לספרי
האחרונים המבאים דבריו,
ופסיקיהם למעשה

ביאורים

משא ומתן בדבר הלכה
לפרש ולישוב דבריו
במקומות שטעוני ביאור.

ממי הצער באלפי ישראל

אשר אנשיל עקשטיין

נדד המחבר
בפרוס שנות תשנ"א לפ"ק
פה ברוקlein

רכז בין חמיל'ה בע"ש. ובו ג' סעיפים:

...רְמַפִּילָם בְּמוֹהֶה בְּצֻרְבָּה שְׁבַת (א) אֵין נוֹפְלִין עַל פְּנֵיהֶם:

ב (ב) מקדמים להתפלל ערבית יותר מבימות החול ובפלג המנחה יכול להדריך (ג) ולקבל שבת כהפליה ערבית (ד) ולאכול מיד (וע"נ קי"ג כיילד מסעリン סייעו פלג גמןמה):

תומפת שבת

כרכנן דאין מתפלין ערבית אלא בלילה מכל מקום בע"ש
דרשי להקרים, והטעם כתוב המג"א דכיון רחפה ערבית
נתקנה נגד אברים ופדרים שמחעכלים בלילה ובשבת לא
שיך זה כדאמרין ולא עולת חול בשבת לכך מקדימים
עכ"ל, ואין זה מספיק דמ"מ כיון שמתפלין ערבית אפילו
מביעי חלה שבת [א] ואכתי מקרי עולת חול בשבת. מיהו
כתוב עוד טעם אחר דהמודדי כתוב דייל לעושה לפעמים
כך ולפעמים כך, והיינו או כר"י או כרכנן בזמן תפלת
ערבית, ומיהו אנן לא קי"ל הכי דכיוון שכבר עביר כרבנן
להתחפלל מנהה עד הלילהתו לא יכול להתחפלל ערבית בזמן
זהה דהוי תרתי DSTRI אהדי, מיהו בע"ש יכול לעשות כן,
מיהו כשמתחפלל ערבית קודם הלילה ציריך ליזהר להתחפלל
מנהחה (ה) קודם פלג המנהחה דאל"כ הוא תרי מיili DSTHR
אהדי ביום א', ובכתבים איתא שהאר"י ז"ל התחפלל
ערבית בלילה אף בע"ש ע"כ: (ג) ולקב"ל שבת.

*כתב בשל"ה בשם ספר חסידים דמל מוקם צריך לאכול כזית בלילה כדי לקיים מצוות שלוש סעודות בשבת עצמה, וכן כתוב הוב"ה בשם מהר"ל מפראג, וככ"כ הפר"ח רסי"י תע"ב בשם הרשב"א, והטעם משומך דג' סעודות נפקא לנו מהתלהה היום

זה הינו דוקא אפילו במקום שאין בו ממש מعتبر ד"א
בר"ה מ"מ אסור משום מוקצה שלא בהיל עליה כ"כ כמ"ש
סע"י א' כיון שלא טרח בו, הרاء"ש. וכתבת מג"א יוגם אסור
לומר לעכו"ם ליטלו כמ"ש ס"א במציאות שלאathi לידי
דאסור. ובספר אל"י רבא דחה דבריו כיון דאתי לא זכה בו
הוילו אומר לו טול לעצמך (ל) דשיり לומר עשה
מלאכתך כמ"ש סע"י ש"ז ע"כ ודרוחיו בהזה חוזר ונוראה דהא
ודאי מסתמא מובטח הוא בעכו"ם שיטלנה לצורך ישראל
וגם העכו"ם נוטל (ל') לשם כך וא"כ אסור לומר לעכו"ם
לטטל מוקצת לצרכו (ל") עיין בכלל גדול, מיהו יש פתחון
פה לומר דשיри דהוי שבות דשבות דשיiri (ו) לצורך הרבה
ואף דב"ס"א אמרין שלא בהיל עליה כ"כ, ההינו שלא
חייבין שא יעבור איסור דאוריותא וייעביר ד"א בר"ה
אבל עכ"פ מידן צורך הרבה לא נפיק. ואם שכח ארנקי
בחזר נמי אסור לטלטלו כיון דאפשר לישב שם ולשםרו,
פרק נוטל (דף קמ"ז ע"ב) ובמציאות אפילו ירא פן יקדיםנו
אחר אמר רינו שלא בהיל עליה כמ"ל:

רפס. (א) אין נופלין על פניהם. מפני שהוא סמור
↳ להכנסה שבת: (ב) מקדימים. והיינו אף דבחול נהוגים

ז' אורים

מומר לפניו שמות נמור, ושמות דצומות נצחים בה"כ כטעום ביה"ס] שעוד לזרוך גדול מומר לפניו סלה לזרוך סנה, ומיסים סס ונרגה. [לזכרו דברי כתובות דנילם מדינקי לו נפיק מידי זורן גדול.

למפלין, וע"כ גרייך נפלט דמומר מפילו נחאל צהינא מעורכת, חנוך
לחקור מעות ננד קו צודתי מטעס מוקה כמצוול נגמר לכל
במיטין.

[1] הפטמ"ג נול"ה כ"ה הקכיס עמו לחייב מטעס זה, וכוכנומס
למ"כ נמי" ס"ז ס"ה דלנו רון הרכga מוחר בזום
דצזומה, ומ"ה דה מג"ה סס ס"ק ז' פ"י מ"כ גורן קדנה ר"ל הפטמ"
גדול, מ"מ ע"י נמנג"ה ס"י רם"ה ס"ק ז' דנס גזוּר גדוֹל מוחר,
חילו סנסוּע' הרוג קרי' כ' מכט דלון לחייב כלין מסוס דצזום
לגורן הפטמ' גדול, דהינו גולן מיעוט בריהם ותו ינו מפקיד כלום. חילו
לפ"ד המנג"ה בגנ"ל מין דכנייו מוכרכיס לדף סלון לחייב מסוס
הפטמ' גדול מ"מ נכללו כללו גורן הרכגה. ונכפר זכרון יוקה להו
קמ"ט החציג דהצוא"ע הרוג בעטמו מפיר נמי' רם"ה גזוּר גדוֹל גענין
טהס גול יעדנו קיה לו גען, וליי כוונמו לגער הגונף, רק שיט לו גען
טהס גול לאיגען נלהיז דכער, גוֹלָן דסס מיירי בצע"ס מ"ת סס
טלון יגול לאיגען נלהיז דכער, גוֹלָן דסס מיירי בצע"ס מ"ת סס

ב' ב'

(ג) ובמ"ג הסכים לנדיר סמל' רכה, וכעתיקו נס כמ"ג ס"ק ל"ה. (ה) נע"כ מ"ר שבגו הינו יודע חזון מילא קל"ל סוכור דמפני כל יסרךן הו', דלא יודע

ג בברכת השכיבנו אינו חומר שומר עמו ישראל אלא (ה) כיוון שהגענו לנצח הטהרנו אומר ופורס סכת שלום עליינו ועל ירושלים עירך בא"י הפורס סוכת שלום עליינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים:

תוספת שבת

ושמרו צאתינו כו' דקיי אכל יחיד וייחיד. המג"א האריך כאן להציג על הע"ש ואין להאריך בזה:

***אבן מ"ש המג"א דמייל הוイ ב'** השגה על המג"א
חומייש שעה ע"ב היינו כדעת הרמב"ם
דס"ל בעולא רדעלות השחר עד הנץ החמה הוי מייל,
ומתחלת השקיעה עד זהה'ב הוי נמי ה' מייל, והי"ב שעית
מהווים מחחובין מהנץ החמה עד שקיעתה, ומלהך אדם
באותן הי"ב שעות ל' מייל, ובו"ב שעות יש ס' חומייש
שעות, ונמצא מגיע לכל מייל ב' חומייש שעה כמ"ש כל זה
בתו"ט ובمعدני מלך פ"ק דברכות. ומ"ש המג"א אח"ב
דפלג המנחה הוי שעה ורכבע קודם התחלת השקיעה ועד
זה"ב הוי ב' שעות וג' רביעי שעה וחלק עשרית, ע"ב
היינו הוא אליבא דרי"י דס"ל רמתהילת השקיעה עד זהה'ב
הויא ד' מילין, והוא ח' חומייש שעה לפ"י השבון הנ"ל והוא
שעה וחצי שעה וחלק עשרית מן השעה, חצרא' אותו עם
השעה ורביעית שעה שיש מן פлаг המנחה עד חתימת
ההשקיעה, הרי בין הכל ב' שעות וג' רביעי שעה וחלק י' מן
ההשקיעה, (ט) אך לרבי יהודה אין מגיע לכל מייל ב' (ו) חומייש
שעה כיוון לדידייה אין מתחלת השקיעה עד זהה'ב רק ד'
AMILIN, והמג"א חפס התבבל בתהרי' וראשים ולא ידענו מה
אידונן ביה אם לא שיש איזה ט"ס בדבריו, מיהו על הע"ש
ווראי יש השגה בזה ולא דיק, ע"ש ובמג"א כי קצתת:

ביבורים

המג"ה' ט. וכממו"כ פין קופימו נטו"ט, דהכניים המקראיין נל
שי מקובל סנת עד הלילה, דסוי דרין להקריב הולדים מנע"י,
חנן לנו ספר יוליס לה阡לן ערדים ולקבל סנת צוון טס כי
מקראיין, ע"ט, וע"ט נמה"ט טמפה' ט בטען הקטעו.

(ב) צרייך במלוי קתק, לדפי מה טכטה' נעל נס"י רם"ט
ניטולים כ' כסם הוכרון יוקף, דעתינו כל מו"ס הוה,
די"ט מפליה' מ' כוי לילה לנין מרער, لكن יכול נצחותו לילה לנין
סנת, מילא' טהו לילה ממס, וכן נצ"ו"ע הרכ' נמי' רם"ט קו"ה ג',
כתא' לדוחה' נכלכו מקובל עליו סנת נכל' טומרומי, וו"כ מין לו למלא'
מו"ס מסנת לנין הקפודה ולומר דלמ' מקורי עיזומו כל' יוס, דמסתמע
לנטמו"ט נעצה עיזומו כל' יוס ממס, והלמם חזקו כוונת המג"ה
כמ"ט קומ"ק ה' צוה"ל, מכל הרכ' טס' וכטום' לו ק"ל הכי וטעם'ל

ציווגים

(ג) עמ"כ נמי' רם"ט קו"ה צו"ט הרכמן"ס מודח דס נכ"ט טס מ"ט מדרכן. (ד) כ"פ הטע"ע הרכן וכמ"כ. (ה) כ"פ הטע"ע הרכן וכמ"כ. (ו) וכן פירס הפט"ג לדכי המג"ה, ח' נס"י
יטפ' וטמפה' טס' וסיד' מפליס מלכו' עליאס, ומ"ל דכוונה המג"ה טפיו ליחסן חמפלין חוף המנחה, וול' הטמיון הנוהגns כר"י לה阡לן מעיר' בכל
יוס קומס ומנו מופר לסתוך על קר"ס זה, חכל' לו לדין, וט' נמ"ז צבאי' י' וט', וט' נמ"ז צבאי' י' וט'. (ז) חכל' גערך כ"ג וחמי' מינוטין, כ"ג נמה"ר' וט' (ט) טטמן' ז' וט' צ' סטמן' ז' כוונת המג"ה הרו' ח"ד וזהו ע"מ זה וט' הגינו פלו' גנני' יס' וט' נמה"ר' וט' צ' סטמן' ז' כוונת המג"ה

דכתבי בקרה בפרשת המן וזה מירוי בעיצומו של יום
והיינו שבת עצמה (ב) ולא בתוספת שבת וכ"כ בספר אוור
זרוע, ודלא כהע"ש שחטמה על זה דהא קי"ל בתוספת שבת
דאורייתא, גם בלאה'ה לק"מ דהא אין דין Tosfot שבת
מוסכם לכ"ע דהא הרמב"ם לא ס"ל הכי ולידיה אין
תוספת שבת מצוה (ג) אפילו מדרבנן כמ"ש הב"י בס"י
רש"א, והט"ז בס"י רצ"א כתוב מסברא דנפשיה דיצא גם
אם אוכל ביום מושום בתוספת שבת דاورיתא ופה כתוב
לדידן דקי"ל הכי, אבל אין מקום להקשوت מכך זה על
הגאנונים הנ"ל, ואפשר דרצו להחמיר על עצם ליצאת יודי
כולם אף אם אין מצוה בתוספת שבת כלל (ג) ויש להחמיר,
וכ"כ המג"א: (ד) ולאכו' מיד. ואף שלא יצא עדין בק"ש
שקרה ביום מ"מ רשי לאכול קודם הק"ש שיקרא בזמנו
כיוון דמידו קרא כבר ק"ש אחר פлаг המנחה, כ"כ הב"י
והמג"א בס"י רל"ה, ומ"ש המג"א כאן דאותן הנוהגים
להתפלל ערבית ביום אסורין לאכול חצי שעה קודם זמן
ק"ש, צריך לומר דקיי לאותן הנוהגים להתפלל ערבית
בעור היום גדול ואפלו קודם פлаг המנחה כמ"ש רמ"א
בס"י רל"ה (ד) אבלאותן המחפלווין אחר פлаг המנחה
רשאים לאכול קודם זמן ק"ש ע"ש: (ה) ביוון שהגיע בו.
וכתב ספר אל"י רבא בשם הכלבוadam חותם שומר עמו כו'
אין מחזירין אותו: ועכשו'נו נהוגין לומר כי אל שומרינו כו'
וכתב מג"א הטעם ע"פ הזוהר שכותב דיחיד צרייך שמירה
אפילו בשבת, ורבים אינם צריכים שמירה וכלך רשאי לומר

סיו מקובל סנת געוד קיוס גдол, מ"מ לחן ורלה' למפלת ערונית,
דקנעם סנת ומפלת ערונית הס שני דנרים נפלדים מנואר לעיל סוף
ט' רם'ג.

וראייתי גמנורה בטהורך ק"ק ה' נג'ג'ה סס' סלטן למחר
ממיימתו די"ל דלע' קינל סנת אלל' נרכחה רניעית סמוציאיל
סל סנת, ולע' נמיהימת מפליה' מ' יס' ומון ממחילת המפליה עד סמקנעל
סנת, ולו' כנער מפליה' סאן הולו, וו'ס' נגמור נסנת, ולע' נ"ל
הכניימי דנק'י רם'ג ק' ט' מ'ס מע' נאדיין דקנעל סנת סוא' נרכחו
ולע' נרכחה רניעית, ולע' כוונמו לנרכחו ספנו' סל' נקנעל סנת
וכמ'ס' רעך' ה' נס' רם'ג ט' ה' נרכחו מהני מני, מס'ל'כ'
נרכחה רניעית דמוכיר קדושת סנת ל' מהני מני, לו י"ל נרכחו
נעס' רק מו"ס מדרכן, ונכ'יהם'ק' לחן טס'ן לו כמ'ס'

Emden Jacob.

(13)

כל הזכויות שמורות

נדפס בישראל
דפוס אוטומט עופרים, ירושלים

ספק מלוּז זב כוכב כהוב כ-
לרגם חט לקממיות ומ"ז לחלי
בנ' ופלחה בזוכה. דמי ליכ
צפת בטנטה ממלטה. חנו חכל
הס למ' בקריזו כווס חמיו
ולוומת לחומרה ויקריינו צני
ח' לחמייזין. נתקען קדר
בכ"ה גולדין. ועוד פטוטן
במל קרבנו כרירט ה"י. (וכ'
מוספין לדוגמיה נקמיגנו מ'
ויס ציוו דמיאס יונפין ו'
בלמייות קרבנומינן. במו'ס
ומニア יונפין לכל קרבנותה ג'
כרמץ' ס' חמכוו סכלל צפורה
דדין זב. ואפיון כיב טולב י'
חמייזין למוספין במנין זה.
לדרבי כהום' כנ"ל דרכ' קרי
גמוספין מטבחיע) ונפ' כה' :
וחהמול גיטלאס חמיך ולמ' ;
כך הס גל מסוס טקהו משו
וק'ל. ועד כלן גל הייפליגו
צמננות [זך מ"ט ע"ה] הילן
בזוקר הס יקרינו צין כעל
צ'וס מהר לייכל מון' ולחסיק ה'
ככ'ג. וממג' נאלמ' כויל ג'כ'
ויד עיל'] קרבנותה כ'ג'ור לה'
כ'יש ג'מרלה ודזוק. כרי' שילן
טילן יקאב לפ' כרי' פויה. ו'
חדעתה לפרוטי נקרו בכוי
צ'ול ג'לו דונע בכוי. הילן '
טעלס כו'חצ'ין. הילן גל כו'ג
סל כרי' פויה דה'ל'ז'יך מי'
כתמיד דזוקה היויי ולצחותם
ל'כ' תמה על עז'מך דכה פטיט
כבר עכל זמן ולו' ג'ור קרא
יכלמץ' כהום' זמס' שטה]
שלון עילך חז'וב פפ'ו שיטו
ונגס עדין גל נמייבג דמוועדו
לועל וווך בכבל על ננון צס' ז' ו'
יעטמיך כמעין כיטר וויז
דכטמלה לחוי ספר דלע' כיין
ככ'ילם רנכ' למוקמי למתקני

מיינע נֶק' צמונען לְמִינְגָּמֶר הַלְּיֹכְדִּים וְפָדוּרִים דְּלֵל פָּנָת שְׂדֹהָן. דָּלֶם חִימָלָה דּוֹקָה שְׁמִינָה וְלִיטָּה וְלִיקָּה דַּעֲנוֹתָה בְּיוֹסָן כָּן טָרִי רְחַמְמָנָה וְלָלָה כְּקָעָנָה הַלְּגָרִיס וְפָדוּרִים טַמְמָנָה כָּל כְּלִילָה. וְהָתָּה כָּרִי כָּבָד נְמָדָן לְהִינְגִּיס סָל עַטְעַטְעַט שְׂדֹהָן הַתְּכָמָה. סָל שְׁכָמָה נֶהָה כָּל סָכָן. וְיָל דָּכוּי מַוקְמִין נְקָלָה וְמוֹצָוֹתִיכָּס הַמְּמָלִי דְּמַסְתָּרָר טָפִי. וְהָיָה דְּשָׁבָת מַסְתָּרָר טָפִי. נֶל וְדַעֲנָן בִּיתְעוֹלָה נְכָל עַטְעַט. וְהָפָרָר גַּדְעָל עַטְעַט טָפִי מַסְתָּרָר סָכָן זָמָן טָבָר וְעַכְבָּר כִּיה שְׁפָתָה מְזֻוָּן. וּזְוק בִּינְגָב שְׁזָבָה מַתְפָּטָה כָּל בְּקָמָעִיס גְּרוּות. וְרַמְּיָה תְּמָהָר (דָּמוֹן) שְׁמַלְיָה נְסָס כָּרְעָי פָּוָתָה דּוֹמָה גַּמְקָה לְמָה בְּכָהָבָה. וְדַהֲמָה מַכְיָה זָהָל קְבָּלָה וְעַלְתָּה שְׁבָתָה מְזֻהָּה הַמְּרָה. וְהָיָה בְּמַהְעָה וְזָרִיקָה הַיְיָה קְרָמָה הַטָּוָה קְרָבָן שְׁבָתָה נְשָׁחָן צִוָּס כְּכָפָרִים. וְהָיָה מְבָסָס כָּה לְקִי' מְדֻלָּוָס טוֹלָת שְׁבָתָה מְלָאָה כְּהָמִיד נֶהָה קְהָלָה הַנְּגָה נְלָמָה וְמַסְתָּרָר דְּכִינוּי נְבָמָעָס וְזָרִיקָה דְּעַלוּתָה הַמִּיד וְמוֹסְפָּה שְׁגָן דָּלָה סְגִי בְּגָלָה כָּבָי. וְנֶהָה לְבָקָרָה וְהַפָּרָר תְּחָרָבָה. דִּינְמָה נֶהָה נְיָמָס שְׁבָתָה נְדָהָתָה הַגָּלָה. הָיָה לְהָרָיָה הַמְּרָה. וְכָךְ וְרָמָה דְּשָׁוָלָת שְׁבָתָה נְפָנָה כְּלִימָל עַל הַגְּזִי' שְׁבָתָה זוֹ שְׁבָרָבָן בְּבָבָי הַחֲרָה. כְּהָה שְׁגָנָיִן לְקָרָבָה דְּזָהִיקָה וְמוֹקָה נְפָסָה דָּלָה הַיְיָה הַגָּמָעָס וְלָהָה גְּמָהָעָה. דְּפָטוּתָה דְּשָׁוָלָת הַמִּיד (וְכָן כָּל קְרָבָנָה יְזָרָר שְׁבָרָבָן לְכָן זָמָן) נֶהָה קְרָבָה הַפִּי' כָּהָל מַסְתָּרָר אַמְּגָה. כְּדָגָנִין נְמִימָר קְמָן וְהָרָוָה :

בְּשֵׁם גָּהָר רְהִיחָיִת נְחֹסְפָּות דְּבָרָה מַתְמִיבָה שְׁרָבוֹן לְיִמְכָּבָדָה בְּגָזָה שְׁבָקָאָה עַל פְּרוּזָה כָּל כְּרָי' פָּוָתָה וְיָל מִיכָּוָה וְכָלְגָה נְיִמְכָּבָדָה יְקָבָה נְפָרוּתָה כְּרָי' פָּוָתָה זְקָרָה דְּשָׁוָלָת שְׁבָתָה כָּוָה וְרָבָנִין כָּבָי הָס נְלָמָס וְלָהָה שְׁהָבוֹה הַמִּיד כָּל שְׁבָתָה יְסָהָמָעָה צִי'ה. וְלָפָולָס נְמָבָרִי קְהָוָתָה כָּוָה וְהַהָלָה (עַטְעַט דְּמַמְבָעָה) מְבָנָס וְדָהָמָה נְמִי כָּבָי (כָּוָה) וְכָמְדוֹמָה בְּיָהָה נְכָס זה מְהֻוָּתָה שְׁבָנִין בְּהַכְלָמָה [דָּה מַעַט עַטְעַט] נֶהָה בְּקָרְבָּנוּ כָּנָס בְּצָוֹק יְקָרִיבוּן בְּגַן בְּנָרְזִים כְּדָבָר שְׁבָבָה הַנּוּסָן כָּוָי. וְהָרְתָומָס כְּבָבָה הַדָּל הָסְרִירָה. הָיָה נֶל גָּבָדָל וְוּמָמָה זָמָנָה בָּוָה. וְהָוָנָרָיךְ כָּכָל מַזְבָּזָוִיכָּס לְמוֹנָךְ שְׁרִוָּתָה הַלְּגָנִי' וְפָדוּרִים וְהָלָל בְּגַן מִתְחָמָהוּ מַתְמִיבָה כָּל בְּגַן בְּעַנְוָס. דָּלֶם פִּיםָה בְּגַן מִיעָטָה דְּשָׁוָלָת הַלְּגָנִי' וְמַכְיָה בְּגַן בְּעַנְוָס. וְמַכְמָזְבָּחוּ לְהָבִזְבָּחוּ לְבָזָבָזָה :

ב) יושוב שני בלשון הניל ותירוץ הגון לקוישית
בתוכו.

Vinis, Yeshay. ben Simha

(15)

ספר

בגדי ישע

חלק ראשון

הוא פירוש מספק נפלא ונאה ומקובל על חיבורא קדישא ספר שלחן ערוץ
אור חיים ופירושו דברי האי גאון זצ"ל דברי המגן אברהם ובזה הפירוש יכול כל
אדם להבין בקלות דבריהם נועם חברתי אני הקטן ישע' בן הישיש והנעלה
המרומם כהר"ר שמחה ווינר יצ"ו ועתה עשו וחושו להביא זה המתמן וסימא
טבא לביתכם

נדפס פה פראג
בשנת כי הלבישני בגדי ישע מעיל צדקה יעתנו לפ"ק

תחת ממשלה הגדירה הקיסרות האلمנה המוחשת מאוד מריה טרכזיה מלכת מדינת אונגריה
ופיהם ערך הערצין באיסטריך השם ירום הורה ותנסה מלכתחה לאריכת ימים ושנים עד עולם Amen
כן י"ך:

גרודקט ביא דען העיריך יהאן פערדיינאנט ערליך פון שיין פועל
במהדרה זו תוקנו אלף שניות ותיקונים

נדפס מחדש שנה ה' תשס"ד
בஹזאה מפוארת

ראשמכوها ובנן אקראי והי' הוא כאלו שמענו מפי הגבו הקב"ה לחכמים לדרוש ושהמה ג"כ דרשת רוזל נ בפרשא, אבל השלה'ה כהרמ"ס דכתוב דתוספה מדרכנן וליכא מצוה כלל ואינו יוצא קודם הלילה לחוש לדבריו

סק"ב לאכול מיד וכוי ח' האחרונים חולקים ק"ש מפלג המנחה ואילך נ' וכשיגיע זמן ק"ש יקרה בדבריו אלא מפרש בע"א מ"ש המג"א בשם הרא בהרא"ש אלא שהוא מפרש פירשו הל"ח אבל איןו כעין שי

סימן ר

טעיף א ל"ש נזכר ב' ולאפוקי מדעת דלא אמרו ה כי אלא באור ברכות חול אבל בשאר באמצעות ברכה והתומס'

ו"א דבמושך פוטק אפי' הוא דעת הרמ"ס דס"ל דבמושך לא שייך ופלוגתיו ביירושלמי דם דחול בגון ר"ח וח"ה אוון הני פוטקים ס"ל דאפילו ואומרים י"ח

ס"ק ג' ה"ל להתחילה כי בסימן ר"ט ה כי נפסד בשbill חסרון ה הפטקים חולקים על ר' דהכל הולך בתור הכוונה ופסקינין שם כהרמ"ס אי

הו מיל ב' חומשי שעה א"כ דבריו צ"ע שא"א לישבן. ונזהר לעניינו לפреш דבריו ומ"ש עס"י רס"א ומ"ש סימן חנ"ט היינו דלא פסקין ה כי אלא דהשיקעה אינו ממשך רק ד' מילין והAMIL הוא רק שליש מהשעה פחות חלק עשרים וכן פסקין ב"יד סימן ס"ט ע"ש, גם מ"ש דיש נ"מ לעניין יחיד שטעה וסביר שחשיכה והתחפל ערבית ואח"כ נתפזרו העבים וכדיין שכטב המחבר בסימן רס"ג סי"ד לר"י אין צריך להתחפל כיון שהיא מפלג המנחה ולמעלה אבל לרבען צריכה לחזור ולהתחפל וכמו שפסק המחבר משם כ"כ הע"ש וע"ז כתוב המג"א גם הוא בכלל דהא בಗמ' קאי אליבא דרב רס"ל קר"י פירוש לדבריו הגם שהוא אמרת לדינה כמ"ש המג"א בעצמו לעיל סימן רס"ג סי"ק כ"ז מ"מ אין עניין לומר דבזה פלגי דהורי המג' רוצה להוכיח דהלהקה קר"י מדריך ורב לא טעה שהוא סביר שהוא לילה ואם אין טעה רוצה לומר לרבען מודה לר"י בע"ש ע"כ ליתא לרבים אלו, גם הידוש הוא שלא הגיע המג"א עליו במ"ש ולפ"ז אין להתחפל מנהה אפילו במתוך הורחק באוטו זמן שכבר חל תוספה שבת אלא יתפלל ערבית שתים כיון דאליבא דכ"ע גם לרבען זמן תפילה ערבית הוא לתחלה עכ"ל והוא נגד הש"ע לעיל בסימן רס"ג דודוק באוטו בה"כ לא יתפלל אבל בבה"כ אחר יתרפל מנהה ע"פ שקהל כבר קבלו שבת מכ"ש כשלא קבלו עדין עליה השבת, ומ"ש המג"א וצ"ע דהא קטן וכוי וקשה לי שאין הנדרן דומה לראה רקtan לא יבא בשבת זה לידי חיוב משא"כ האדם גדול שמשון מזה לבוא לידי חיוב דאוריתיא שלא יהיה הפסיק חול בנתים שפир ימשון קידוש וזה שעושה עכשי על חיוב דאוריתיא דיבוא מאחר שאין הפסיק ביניים, ומו"ש ועמו"ש בסימן רע"א סק"ב בצד פירוש דשם כתוב נמי רקtan אינו מוציא אליו אשא, ומ"ש כי בשל"ה וכוי נ"ל דודאי למ"ד תוספה שבת דאוריתיא א"כ בודאי מתחילה שבת תיכף ואין כאן בית מיחש וא"כ לאכול בלילה כלל ואיפלו הוא ת"ש לרבען ג"כ יוצא דכל מה

ומו"ש ונ"ל לחת טוב טעם דהא תפילת ערבית נתקנה כנגד אברים וכוי והקשה הת"ש מאר שאמור ברכו כבר קיבל שבת והאיך יאמר תפילה ערבית שהוא כנגד אברים ופרדים, ולי נראה דלק"מ דהא התו' כתבו דף כ' בדמשלה בהן אור מותר להקטין בשבת וא"כ החפילה בשבת הוא כנגד אברים ופרדים שמשללה בהן האור וזה מותר בשבת אבל מ"מ מוכח דכל זה היה מקדמין לקבל שבת והויצו לו לעשות זה שימושו בהן האור זמן גדול קודם הלילה, ובלא"ה לק"מ קושיא כאשר נעין שפיר בפ"ג דברכות בהרא"ש ורביינו יונה ע"ש שהאריכו, ומ"ש והע"ש כתוב לרבען מודים בע"ש ולא עיין בגמרה דהא בגמרה בעיא לאקווי דהלהקה קר"י מודרב צלי של שבת בע"ש מי ראה הא ובן מודים בע"ש לפ"י דבורי א"ז וזה ליתא לרבען לא מחלקי כלל בין ע"ש לשאר ימות השנה אלא נסמרק אדרוי"י בע"ש, ומ"ש גם מ"ש דפליגי ר"י לרבען בפלוגתא דת"ה והלבושים כמו"ש סימן רל"ג ס"ק ג' אם מחשבין פלג מנהה עד תחילת השקעה או עד צ"ה עוזן דלא דק כל דהא לרבען לא הוציאו וכוי אבל מ"ש המג"א גם מ"ש דלהلبוש נמי הו פלג מנהה ב' שעות וממחזה קודם צ"ה לא דק וכוי וא"כ הו י"ב שעותogi רבעיע שעה וחולק עשירי דברי המג"א בכאן צ"ג דמ"ש אם מחשבין היום מהנץ החמה עד השקעה הוא מיל ב' חומשי שעה משום דמחשבין מע"ה עד הנץ החמה ה' מיל ומתחלה השקעה עד הלילה ג"כ ה' מיל נשאר ליב"ב שעות שלשים מיל הו מיל ב' חומשי שעה ש' חומשי שעה המה י"ב שעה ש' פעמים י"ב הוא סמ"ך ומאהר שיש כאן למ"ד מיל מגיע וא"כ הו ב' חומשי, וא"כ אין להבין מ"ש אח"כ לכל מיל ב' שעות וג' רביעי וחולק עשירי, וצ"ל דלא חשיב רק ד' מילין דכל מיל ב' חומשי שעה והוא שעה וממחזה וחולק עשירי מהשעה ואם הצטורף לה פלג מנהה שהוא שעה ורביעי עלה להשbon הנ"ל, אך זה סותר דבריו הראשוניםadam חושב מתחילה השקעה רק ל"ד מילין לא

Emder, Jacob

(17)

ספר

מר רקציאעה

על טור ובית יוסף

חלק אורח חיים

ישא מדברותיו

ועל השלחן עורך ונושא כיון

iprosh canpiro

חברו הגאון הגדול סבא קדישא לוחם מלוחמות ה'

מוחר"ר יעקב זצ"ל אב"ד עמדין המכונה יעב"ץ

בן הגאון הגדול מופת הדור רשבכבה"ג נזר החכמים

מוחר"ר צבי אשכנזי זצ"ל

מח"ס שותח חכם צבי

נערך ונסדר מחדש בעזה ע"מ מהדורא בתרא מכת"י המחבר בתוספת
מראה מקומות והערות, הగהות והערות גדרולי ישראל, מבואות

בעריכת

רב אברהם יעקב בומבר

ראש המערצת:

רב יעקב יוסף שכטר

רב קהילת המרכז היהודי בניו יורק

מכון ירושלים • תשנ"ו

[כה:] שם. רם שם הפסד מועט ודוקף לא נתיר לו כו'. משמע דבהתה מרובה שרי, כדשו הכא בכיסו, ועמ"ש בס"ד בפס"ד. מ"מ גם שם הפסד בהמתנו נ"ל שיש להחמיר ג"כ, שאין מרדין בשבותין, ופעם אחת הוציאו רוכב סוס בשบท וסקולתו ניבמות ע, ב], אע"ג דשעת השמד שעניינן מנה והויא אפרקוטא חומר עונש מיתה, מיהו שמעין מנה דבירהם, ולא דמי יתרתא, דמחלל שבת בידים בשל דבריהם, ולא דמי למכיר פחות מרד' אמות, דמנכרא מילתא דשוו ליה ממשום הפסד ממוינו, ומזהר והיר טובא. איברא הני מיili בשайн שם סכנת הדרך מחש לסתים וחיות רעות, והוא בריא שיויכל ללכת ברגליו ולהגיע לעיר. משא"כ במקומות סכנה כל דהו, ואפשר אפיקלו במקומות צערא גרידא לא גורו, ושורי למרכיב מפני צער גדול, אם לא היה פושע בדבר, ועודין צ"ע למשעה, היכא דליך חשש סכנה. ולישוב בקרון וחשכה לו, עיין הלכה פסוקה.

מ"ש מג"א [ס"ק ז] דמלולך ברכוב דמי, אויל לא בא בגמיא
שפטתין לה
ונגאי דרבנן
דמאי בה
לידו ספר בדק הבית, שכח בך בשם הרשב"ץ.
אך מה שכח עוד והוא דלא קאמר בפסינה, תמה ווז שלא ראה הגمراה שהוא עוסק בה, דכהדייא איתא הכי כל"א בספינה, ומשם תשובה נצתח, לדרכי ר"מ האומר ברכומלית, עמ"ש בלחם שמים בראש פירק מפניין ובפ"א ביציצה. על כן א"צ ג"כ לפחתה מרד' אמות כל (והיא זימה רבתה על האני תרי גברי וכרכבי רשל"ל ובפ"ז) אם לא בחורה לאחר שנמול דהו"ל חוללה אז אסור לטלטלו בשרות הרכבים אם לא פחתה מרד' אמות. ולהוציאו משרות לרשות אלא בשנים, שזה עקר וזה הנית, כה"ג נ"ל דשתי זמיה להנלה נמי בגיןך לאחר מילתו בין דהצאתו מ"מ אני אסורה אלא מדרבן, ובכח"ג דכל אחד עשה חצי מלאה אע"ג דאסירה נמי לכתלה, דהו"ל תרי דרבנן במקומות צחאה כי הא, לא גורו, משומ צערא דינוקא ואפיקלו פ"ג הוי אם לא יכניתהו בבית ויעשו לו צרכו, ומחלה בהתר זעיזאהו, פשיטה שגס טופו מותר. כך פשוט עניין.
ומ"ש עוד הרוב ט"ז, ונראה זהה אם אחד נשוא בלבד, אבל אם נתן לחבירו כו'. מתניתון היא ויש פרק המוצה צפלין [עורוכין צה, ב] רשי"א וגונתו לחבירו כו'.

שם. והקשתי לו, צ"ל*.

שם. אע"ג דספקא דאוריתא הוא, ועבר נמי איסור רכיבה דרבנן לא חמיר כמהלך כו'. הר' מילתא קונג בע"ש בשאלת יעבן (ס"י קל"ה) בס"ד יע"ש.

סימן רסו

בطور. شبשת א"צ שמרה. ועמ"ש בביה המלכות דמוסך השבת וכבלשכת שרים לפני שיר של פגעים!.

שם. ברכת המולך². צ"ל*.

7 [כו]. ע"ד ב"י. הבן נקטין. עיין במג"א (ס"ק א') מש"כ מג"א
בשם מג"א
שנתנו בע"ש
אוינו ברכ"ב נכל
שכתב על זה, ונו"ל לתה טוב טעם, דהה תפלה ערבית
כנגד אברים ופדרים כו' וכשבת אסור להנק כו'. עכ"ד. עיד

ואין בהם בנוחן טעם לשבח, שהרי לא אמרו, שהיה כנגד אברים ופדרים שנוחותן על המזבח בלילה, אלא כנגד אברים ופדרים שמחעלין והולclin כל הלילה [ברוכות כו', ב], כי אמת ונחנן על האש שעל המזבח בו בימים לעולם

ב. ברכת המלך בכבודו וכו' שאחר השכיבנו, יש גורסין בה "המולך בכבודו" והוא גירוש הטדור כאן, והב"י סוסי רלי' בדפוס וראשן.

סימן רסו

בטור. ויזהר לטלו (צ"ל) ממנה בכל שנה שעמדו כשייחזור כו'. עיין לחם שמי ויש פרק מי שהחשים.

[כה]. בטור. אין עמו לא זה ולא זה יטלטלנו פחתה פחת אמות. כתוב ט"ז [ס"ק ז] דבר פשוט שאין זה מועליל אלא לטלטל ברכ"ה כו', אבל מראה לזרה דהאיסור מושם חזאה מרשות לשות לא מועליל זה. עכ"ד. ובודאי שכן זו בשערק והניח בשבת דוקא. אבל כשנעשה העקירה צבע"ז (בדאייר הכא בסתמא, אע"ג דשתי נמי משחסהה בדיעבר) אפיקלו מרשות לרשות שרי, אם לא עדיף לפרש נתנים ודכין שלא היה עקרה מעשה וראשונה באיסור, גנבה להזרה שרי בא מקומות הפסד מורה, וכדרשין לךן גבי צבליה (דאע"ג דאייכא מ"ד החם, כיiso לא, הינו מדרבן). לא משום שיש חילוק בין הזרה מרשות לרשות, להעbara בד"ה לעניין זה, כדברי בט"ז, וק"ל. ועתה' ריש שבת [ג, ב]

"זה היה טען אוילין ומשקן מכע"ז. זה ברור. ואמנם מה שהוילד מהנהנתו הנ"ל, שלא יפה עושים גנושאין תינוק למול פחתה מרד' אמות כו' יש איסור צ'ו. לא ידעת מה אסור בבן ח' ימים ח', דאפילו טובא שרי לטלטליה ואפיקלו בראשות הרכבים, אין ציריך לומר ברכומלית, עמ"ש בלחם שמים בראש פירק מפניין ובפ"א ביציצה. על כן א"צ ג"כ לפחתה מרד' אמות כל (והיא זימה רבתה על האני תרי גברי וכרכבי רשל"ל ובפ"ז) אם לא בחורה לאחר שנמול דהו"ל חוללה אז אסור לטלטלו בשרות הרכבים אם לא פחתה מרד' אמות. ולהוציאו משרות לרשות אלא בשנים, שזה עקר וזה הנית, כה"ג נ"ל דשתי זמיה להנלה נמי בגיןך לאחר מילתו בין דהצאתו מ"מ אני אסורה אלא מדרבן, ובכח"ג דכל אחד עשה חצי מלאה אע"ג דאסירה נמי לכתלה, דהו"ל תרי דרבנן במקומות צחאה כי הא, לא גורו, משומ צערא דינוקא ואפיקלו פ"ג הוי אם לא יכניתהו בבית ויעשו לו צרכו, ומחלה בהתר זעיזאהו, פשיטה שגס טופו מותר. כך פשוט עניין.

ומ"ש עוד הרוב ט"ז, ונראה זהה אם אחד נשוא בלבד, אבל אם נתן לחבירו כו'. מתניתון היא ויש פרק המוצה צפלין [עורוכין צה, ב] רשי"א וגונתו לחבירו כו'.

ע"ב בכ"י. ודאי מגלן את הסוד. וכן מוכח בהדייא שנראה דעבורה אלילים (רף ע' ע"א) גבי איסור נורא אמר כי הויין בארכימותן הויא לא מנטר יהורי שבחטא, צ"ש. עוד נ"ל, שלא רצוי לגולה עד הריסר יורי שטא, דואיתא פא"מ (עיז"ל לה"א) ובתר הכי ודראי גולה.

שם. שאין אדם מעמיד עצמו. צ"ל*.

ע"ג בראשו. אסור ליטלו כו'. ואם הנביהו, קנוו.

מן פ"ק דמציעא [ט, א].

ס. 1. בסדרו בהפלה ערבית של שבת דיה ופרוט. ובפסוק ז' זמרה "שחרית לפני יושב בסתר.

מנחי רחותם סופר הליכותיו ופסקיו

של ראש גולת אריאל
גאון ישראל וקדשו
רבינו משה סופר זצ"ל

נקט ונער ע"י
עקבא מנחם סופר
בן אאמ"ו הగה"ק מערליה זצ"ל בעל "אנמי סופר"

מהזורה שלישית
עם הוספות רבות ונכבדות
אלול תשע"ז

(א)

כ. בצע על לחם משנה ולא על י"ב חלות^{ל).}כ"א. את פרוסת המוציא לא מבל בליל שבת במלחלא). לכב. אכל פירורי המוציא**לו.**

להביא בשבת, דשבת משכור ומגן מן הפורעניות, והובא בחוברת "אוצרות הסופר" קובץ א' עמוד נ"ט ממשמיה של הג"ר יעקב עקיבא סופר ז"ל בנו בכורו של הכת"ס, בשם רביינו ז"ל. והג"ר יושע ליב שליל ז"ל בהערותיו למנהגי חות"ס שם הביא מספר נגד ומזהה שגמ בעיל ש"ק יש לטבל הפת במלח כדי למתוק הגבורות. [וראה עוד בלקח"ח ח"א דף י"ז טור א' ודף ל' טור ד', מש"כ בזה].

(ב) מנהגים כי אותן כ"ב, וכותב דנוהג כן משום שהוא סגולה לזכרון. וראה בס' "שמירות הגוף והנפש" ח"ב סימן רס"ט הערכה אותן ס'.

★

בספר בית ישראל להגרי טויסיג ז"ל ח"ז עמוד ל"ד הביא שימוש מריבו הגה"צ מאונסידארך ז"ל שמון ז"ל אכל הדגים בלחם ולא בחליה, והובא בספר ספרא רבא דישראל

ל) "חוות המשולש" עמוד קמ"ז כאשר נהגו רבותינו. ואאמ"ו הган"י שמע מזקינו בעל ה"ת ז"ל שאמר ממשמיה דהחת"ס: "הסוד של י"ב חלות אני יידע תליית א"ה איני נוטלים מפני שלא ראיתי כן אצל רבינו [מרנן"א] [או בנוסח "רבותי"]. וראה מנהגי רביינו נתן אדרל ז"ל פ"ב סימן א'.

כ"א. "חוות המשולש" עמוד קמ"ד ומנהגים פ"ה סימן י"ב כי הטעם שיש להביא מלח על השלחן הביא הרמ"א סימן קס"ז ס"ה זה השלחן דומה למזבח, והאכילה כקרובן וכתיב "על כל קרבן תקריב מלח", וכיון דעת ליל שבת לא היה בו הקטרה חדשña עין שבת כ"ד ע"ב تو לא שייך האי טעמא*).

וגם לטעם השני שהביא שם הרמ"א שהמלח מגין מן הפורעניות, [דעתן מקטרג דבשעה שמתהنين זה על זה עד שיטלו ידייהם הם بلا מצות, ובוית מלח מגן עליהם]. אין

ל) * ואחי הג"ר אהרן סופר שליט"א כתב על דבר מנהגו של מրן: וכי"ב מצאנו עוד شيئاים בין שבת לחול. א. לעיל (ס"י ק"פ ס"ה) איתא דנוהגים שלא לנכות הפסין בשיעת ברהמ"ז בשבת וו"ט. וכותב המג"א (סק"ד) הטעם משומש שלוחן דומה למזבח ובמצוות כתיב ולא תניך עליהם ברול ובשבת אין בונים מזבח וליכא רמז למזבח עכ"ד. (ורואה דהכוונה דעת"י האכילה נחשב כאילו בנה מזבח עין כי"ב בסוכה מ"ה רע"ב). ב. הב"י (ס"י דל"ז) הביא בשם הכל בו (רס"ל ל"ח) דאיו אוכרים והוא רחים בלילה שבת לפי שמתוך נגד תמיד הערב שקורב בלילה, משא"כ בלילה שבת אין אברי התמיד קרבן בו. ג. המג"א (רס"י רס"ז) כתב דלכן מקודמים להתפלל ערבית משום דתפלת ערבית נתקנה נגד איברים פדריים שמתחעלים בלילה ובשבת אסור ליתן עי"ש. ונראה שעילין בנה החת"ס יסוד מנהגו הנזכר. ל

עוד נראה דבריו שחול להיות במו"ש אף מון יודה דשפир דמי להטביל פרוסת המוציא במלח, כי חלי שבת קרבין ביוט' כפsects נ"ט ע"ב ופשט, עכ"ד אחיו שליט"א.

הנובember עיגן ליום כבשכם. כי מלך. כמלך נעל נצחרות, ווח"כ מהמר זה מכוזר פ' חרומה :

בגינה ראיינו מתייחדין לעלא אונך קבא אידי איחוד לסתפה ברוא דאחד למינו עטחון לעלא חד גקבל חד קווש ברודנו אחד לעלא לאיתיבעל פורסיא דיקרייה עד דאתעכיבת ברוא דאחד ביג�ו דיליה למינו אחד באחד וזה אייקניא רואו דאו אשר ושמון אחר :

ר' זא דשכט אידי שכת דאתא חבורת בר' א דאחד למשער עלה ר' רוא דאחד, אללו א רמעלי שכתא דרא אאתא חדת פורסיא ניקרא קדרישא בר' א דאחד. ואאתקינה למשער, עלה פלאקדרישע עלה. בר' עיל שכתא אידי אתייה ואטפרשת מסטרא אהרא, וכל דיעין מטעברון מינעה ואידי אשטא ברת ביז'ודא דנהיירז קדרישא. ואAttערת בעטה עפערין זגבי מלכא קדרישא. וככל שייטני רגונין ומארו דר' גאנט פוקה ערקן ואתעברו מנה ולית שולטני עלאה אהרא בעלהו עליימן (בר מגה). ואנפֶהא נהיירין בגיןהיירז. עלה ואתעטערת לתחא בעמא קדרישא. וככלוון מטעברון בעשטמן תדיין גדרון שיריגנא רצעומא לברכא לה בחרוה בגיןהיירז ראנפֶן;

הנישא למלכה ברברנו ורבי נטע מקולן גימודיהם. מוחרם וזה פסק בוגרונו ובוגרונם

ולומר ברכו את יי' המבורך. את דניאך דא שבת רטעלן שבטה. ברוך יי' המבורך. דא אפיקו דברכאנן פטוקרא דתוי ואתר דנטיק מניה כל שקי לאשכחא ליכוקא ובינין דראיהו מקרא ברוזא דאת קומא קריין לה המבורך אהיו מבעוד דרביא וככין דטמאן בחתה בא כלבג בעזקם ועד ודא אייה ברוחה יי' המבורך לעוזלים ועד :

במושג 'נורא' רום במלבויות (סדר תפלה ערבית של שבת) משפטיה וופרטיה.

ונפרה במה משליחו:

הנוצר בברנו ב"ד גנוגנות ומחפלליין מטריז. פ"ג וטפ"ב פלאנדים וט

ארני שפטו מפתח וכי יגיד תהלהתך:

ברוך אתה יהוה אלְהִינוּ וָאֱלֹהִי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהִי
אֶבְרָהָם אֱלֹהִי יַצְחָק וָאֱלֹהִי יַעֲקֹב . הִאֵל הַגָּדוֹל הַגָּבוֹר
וְהַגּוֹרָא אֵל עַלְיוֹן : גּוֹמֵל חֶסְדִּים טוֹבִים וּקְזִינה הַפְּלִיּוֹת
וּוֹכֵר חֶסְדִּי אֲבוֹת וּמִבְיאָנוּ אֲלֹהִים לְבָנֵינוּ בְּנֵי הַמָּעוֹן שְׁמוֹ

מִלְךָ עֹזֶר וּמוֹשִׁיעַ וּמִנְּנָן : בָּרוּךְ אַתָּה ייְהוָה מֶלֶךְ הָעוֹלָם בָּרוּךְ
בְּשָׁמָיִם זָכָרָנוּ לְתִיםָּה מֵקָדְשָׁךְ חַפְץ בְּחַיִם. וְכַתְבָנוּ בְסֶפֶר הַחַיִם רְמַעַןךְ אַלְדוֹם חַיִם: